

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 14.4.2022

Ympäristöministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt ympäristöministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annettua lakia. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävien sähkölinjojen ja kaasun siirtoputkien johtoreitin valintaa ja hankkeen toteuttamistapaa koskevat säännökset. Ehdotetut säännökset täydentäisivät kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaista lupaharkintaa. Kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettuun lakiin tehtäisiin tästä johtuvat muutokset. Lakeihin tehtävillä muutoksilla täydennettäisiin tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin (2011/92/EU, muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, jäljempänä YVA-direktiivi) kansallista täytäntöönpanoa.

Ympäristöministeriö kiittää lausunnonantomahdollisuudesta ja toteaa pitävänsä luonnoksessa ehdotettuja muutoksia kannatettavina. Se kiinnittää työ- ja elinkeinoministeriön huomion kuitenkin seuraaviin seikkoihin.

Ehdotetut kaavoitukseen liittyvät säännökset

Ehdotuksen 4 §:n kaavoitusta koskevat viittaukset ovat tarpeellisia ja ympäristöministeriö kannattaa niitä. Ympäristöministeriö ehdottaa kohdan säännöstekstiin ja perusteluihin lähinnä teknisluonteisia muutoksia, jotka esitetään erillisessä liitteessä.

YVA-direktiivin 8 a artiklan täytäntöönpano

Ehdotuksen 4 §:n 3 momenttiin esitetään muutoksia koskien lupapäätökseen liitettäviä määräyksiä. Ympäristöministeriö toteaa, että vaikka luonnoksessa ehdotetun säännöksen sisältö ei vastaa YVA-direktiivin 8 a artiklan sisältöä, sillä

lienee tarkoitus täydentää kyseisen artiklan kansallista täytäntöönpanoa. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 13) viitataan lupapäätökseen liitettävien määräysten osalta kuitenkin YVA-direktiivin 9 artiklaan. Mikäli tarkoitus on tältä osin täydentää YVA-direktiivin 9 artiklan täytäntöönpanon sijaan 8 a artiklan täytäntöönpanoa, artiklaviittaus olisi syytä korjata hallituksen esitykseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esitettävät uudet tehtävät

Ehdotuksen 4 b §:ään esitetään lisättäväksi säännökset viranomaisesta, jonka tehtävänä olisi valvoa lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista. Kyse olisi ennen kaikkea hankkeen toteuttamiseksi myönnettyyn lunastuslupaan liitettyjen, ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamisen valvonnasta. Valvonta painottuisi erityisesti hankkeen rakentamisvaiheeseen, minkä takia tehtävä esitetään osoitettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka toimii esitysluonnoksen mukaan jo nykyään useiden eri ympäristölakien mukaisena valvontaviranomaisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella tulisi ympäristöministeriön näkemyksen mukaan olla mahdollisuus antaa lunastuslupaa koskevasta hakemuksesta lausunto muun muassa liittyen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvottaviksi tuleviin ympäristöehtoihin. Hallituksen esitysluonnoksen perusteluosiosta ilmenevällä tavalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on mahdollisuus lausua hakemuksesta lunastuslain 8 §:n 2 momentin nojalla. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella tulisi olla mahdollisuus hakea muutosta lupapäätökseen, jota koskien sille on säädetty valvontatehtäviä. Muutoksenhakuoikeus on olemassa jo oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 7 §:n 1 momentin nojalla. Ympäristöministeriö ehdottaa harkittavaksi, että nyt kyseessä olevaan hallituksen esitykseen otettaisiin asiasta kuitenkin oma säännöksensä taikka että yleislakiin perustuvaa muutoksenhakuoikeus tuotaisiin ainakin esille esityksen perusteluosiossa.

Lopuksi ympäristöministeriö huomauttaa, että kokonaan uuden tehtävän säätämällä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on väistämättä vaikutuksia viraston resursseihin. Ympäristöministeriö toteaaakin, että hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnissa tulisi kiinnittää parempaa huomiota esitettävän muutoksen vaikutuksesta virastojen toimintaan. Resurssitarpeen lisäksi myös uuden tehtävän aiheuttamista koulutustarpeista tulisi huolehtia.

Kansliapäällikkö

Juhani Damski

Hallitussihteeri

Piia Kähkölä

VN/23/2022-YM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: